

ספורת הש"ס

(א) [למק' ח': כ] נגעים... פ"ג מ"ד ופ"ט מ"א... (ב) ופ"ט ד' ופ"ט מ"א... (ג) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ד) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ה) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ו) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ז) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ח) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (ט) נגעים פ"ט מ"א ע"ג... (י) נגעים פ"ט מ"א ע"ג...

מוקף רש"י

חידוה קודם לליבונה... קודם שחיטה... לניטן הוא מתקן חידוה... [מקסו' ז': א] ברמץ... אבר רוחם... [פסחים' טו']... בנפשי... [מ"ן סד] הוא [טס]...

רבינו גרשום

שינה עשוי כוונתו... ביהור והוא מרבה דרם... עולה כי אויל לרוב... מצוה לא בצע על פסחה... למסור לא היה נהנה... לרשון מסגיר אומן... יפשה ויחלטעט אבר... לאמר אלף הקורן אחד... עניינו כשער רבא... לטמאו אלף פטורו... ופסיון... סומאחו בשער... כמנוב... כל אחת זה ולא זירפס יחד... משפטן שיה ויהיה לו... מוצטרפין זה עם זה... ככרים חצי פול... גרים מחמת חוס... ומצי מצטרפין... כמו [וימא דף ג']... וכתמכום וינתן... שמינית [ישעיה מ']... הכהו [ואתם נחמן... דכל מכה... ההכאה: כנפס... של זמיס והוא חס... העופרת והוא חס: נחלם... נלשון ערבי: גפסיוס... ומכוס ב'... דהא בעינא דלעיל... קודם לנה הנל המכה... אחר האחרון דמניא... נפסקא מינה לענין... אחרת חצי גרים... לאחר זמן אלף מכוה... ונעשה שלם אין... שאלו לא ביטל... לענין צביא דלעיל... וזי מרת שחין... ונצטליה: כחעטא קדיס... וזי יח מרת שחין... ואמי הנל [ואלור אחרון... חצי גרים קמא... הנל האור שבו חוק... הנלל מעטליה: ודבריה... כאן כעטא אלף הנל... ומצטליה הנל: מברו...

הכל שוחטין פרק ראשון חולין ח.

והא איכא צדין. משמע מכלן שאם צבעת שחיטה יוקב הוושט כנגד מוס ששחט טריפה הלכה הוא צעי למימר משום לרדין אי ללא מוס דמרווח רוח: במטמאים צבעו אחד פסחא כן דינו דנסוק שובע ראשון מטמא אם פשה או אפי' לא פשה מטמא כי

איכא שער לנן וכן נמתלה מטמא בשער לנן אבל כסוף שבע אס אס שער לנן ולא פשה אע"ג שחין צעניו ולא כהה טהור אבל שאר נגעים צעי הסגר פשט שנית והלשון קת קשה דלא היה ליה למימר מטמאים אלא מטמאים שאין קן כשאר נגעים דצטו הסגר [או"ל דה"י קלמר מטמא בשער לנן וצפסיון דוקא אלף אי אין שער לנן ולא פשה אע"ג דלא כהה טהור: בחמי טבריאי וב"א דבר שלא בא מחמת האור לאתויי אבר מעיקרו זהו שחין [ואיזהו שחין ואיזהו מכוה לקה בעץ באבן בגפת בחמי טבריאי ובכל דבר שלא בא מחמת האור לאתויי אבר מעיקרו זהו שחין [ואיזהו מכוה ובהה"ל דבר בסיד רותח בגפסית רותח ובכל דבר הבא מחמת האור לאתויי חמי האור זו היא מכוה ותניא [שחין ומכוה אם שחין קודם למכוה במל מכוה את השחין ואם שחין קודם לשחין במל שחין את המכוה והבא היכי דמי כגון דהוה ביה חצי גרים שחין מעיקרא וליבן שפוד והכה בו ונפק ביה חצי גרים אחר מאי חבטא קדים ואתי הבלא ומבטל ליה לחבטא והוה ליה שחין ומכוה ולא מצטרפין או דלמא הבלא קדים ואתי חבטא ומבטל ליה להבלא והוה ליה שחין ושחין ומצטרף ת"ש דאמר ר' יורא אמר שמואל ליבן סכין ושחט בה שחיטתא כשיירה חידוה קודם לליבונה אלמא חבטא קדים [חדוד שאני ת"ש ליבן שפוד והכה בו גרון משום מכות אש אלמא חבטא קדים התם נמי דברזייה מיברו דהיינו חדוד: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח' סכין של עבודת כוכבים מותר לשחוט בה ואסור לחתוך בה בשר מותר לשחוט בה מקלקל הוא ואסור לחתוך בה בשר מתקן הוא אמר רבא פעמים שהשוחט אסור במסוכנת ומחתך מותר באטמי דקימיין לקודם ותיפוק ליה משום שמנונית דאיסורא בחדשה

וימיה דנפקר כל שעה [פסחים דף כ'] משמע דסגי בהגעלה דקאמר הני סמיני דפיסחא היכי עבדינן להו ומסקינן הלכתא אידי ואידי ברותחין ואור"י דם חמץ צבי חמץ משום דהימירא כלע דבעינן זה ממלך כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] אע"ג דהשתא [דצבליע גוי איסורא מ"מ צבעת צבליע הוי המירא אע"ג דרב אשי גופיה חזקתן קן נמסקת ע"ו [דף ע"ג] ובפסחים [דף ע"ג] קלמר רב חלפי לדידי מדמי עבדי לי מחמיר על עצמו היה ונראה דהא דמסקין והלכתא אידי ואידי ברותחין הוי מסקנא דמילתא דרב אשי ועוד אור"י דהכא ובתוספתא איירי בסקינין גדולים שולין כהן צער והוי משמישן על ידי האור ולהכי צעי ליבון ודיקא נמי דקא חשיב להו בתוספתא כהדי שפודין ואסכלאות אלל סמיני דפיסחא מיירי בקטנים והפסיעים ישנים שאני לוקמים מן העובדי כוכבים היה אומר רבי"ן בן ה"ר מאיר שזריכין ליבון מפני שדרך העובדי כוכבים לתקן בהן נר גדולא כהן חלז וגם מהפסין כהן צער על גבי גחלים וחותכין ורצ"ה היה אומר כיון דאין עיקר תשמישן לכן לא חיישינן דלמא אחרמי ורצ"ה הכי ועוד אפילו אחרמי ואשתמש בו על ידי האור סגי בהגעלה דכל מה שקובי לפיט על ידי רותחין פולט בהגעלה ראשונה ואין לו דיוק דילמא כיון שנשתמש בו על ידי האור אין יואל מידי דופי לעולם בהגעלה כלל ליבון ופולט תמיד בכל הגעולותיו ורצ"ה דהוה אבלי חסד דלא סגי ליה בהגעלה ולא חלל כל מה שמעיד לפלוט פולט בהגעלה ראשונה אלף אינו יואל מידי דופי לעולם: השוחט

עליון שנת גבי שוחט נשנת כחון לעבודת כוכבים משום תיקון כל דהו דתקן להוציא מידי אכר מן החי שאני שנת דמלאכת מחשבת אסרה מורה ויבין שיש תקון פירמא חשיב מלאכת מחשבת שלקן נחמין אע"ג שנקלולו יתר על תקונו אלל לענין הכנה מעבודת כוכבים לא חשיב הגאה כיון שקלולו יתר על תקונו: ושלבנה באור. הא דתמן כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] סכין שפה בקרקע והיא טהורה דסגי צבליע בקרקע עשר פעמים ולא צעי ליבון היינו לחתוך בה לזון כדלמור התם בגמרא והכא דמוקין לה כשכלניע בצור כהה לייש צבעת צבליע הוי השמיטה רותח ומימה דמשמע הכא דצעי ליבון וכן משמע נמי התם בתוספתא והאסכלאות הפסיעים מלגנין צבור

וימיה דנפקר כל שעה [פסחים דף כ'] משמע דסגי בהגעלה דקאמר הני סמיני דפיסחא היכי עבדינן להו ומסקינן הלכתא אידי ואידי ברותחין ואור"י דם חמץ צבי חמץ משום דהימירא כלע דבעינן זה ממלך כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] אע"ג דהשתא [דצבליע גוי איסורא מ"מ צבעת צבליע הוי המירא אע"ג דרב אשי גופיה חזקתן קן נמסקת ע"ו [דף ע"ג] ובפסחים [דף ע"ג] קלמר רב חלפי לדידי מדמי עבדי לי מחמיר על עצמו היה ונראה דהא דמסקין והלכתא אידי ואידי ברותחין הוי מסקנא דמילתא דרב אשי ועוד אור"י דהכא ובתוספתא איירי בסקינין גדולים שולין כהן צער והוי משמישן על ידי האור ולהכי צעי ליבון ודיקא נמי דקא חשיב להו בתוספתא כהדי שפודין ואסכלאות אלל סמיני דפיסחא מיירי בקטנים והפסיעים ישנים שאני לוקמים מן העובדי כוכבים היה אומר רבי"ן בן ה"ר מאיר שזריכין ליבון מפני שדרך העובדי כוכבים לתקן בהן נר גדולא כהן חלז וגם מהפסין כהן צער על גבי גחלים וחותכין ורצ"ה היה אומר כיון דאין עיקר תשמישן לכן לא חיישינן דלמא אחרמי ורצ"ה הכי ועוד אפילו אחרמי ואשתמש בו על ידי האור סגי בהגעלה דכל מה שקובי לפיט על ידי רותחין פולט בהגעלה ראשונה ואין לו דיוק דילמא כיון שנשתמש בו על ידי האור אין יואל מידי דופי לעולם בהגעלה כלל ליבון ופולט תמיד בכל הגעולותיו ורצ"ה דהוה אבלי חסד דלא סגי ליה בהגעלה ולא חלל כל מה שמעיד לפלוט פולט בהגעלה ראשונה אלף אינו יואל מידי דופי לעולם: השוחט

עליון שנת גבי שוחט נשנת כחון לעבודת כוכבים משום תיקון כל דהו דתקן להוציא מידי אכר מן החי שאני שנת דמלאכת מחשבת אסרה מורה ויבין שיש תקון פירמא חשיב מלאכת מחשבת שלקן נחמין אע"ג שנקלולו יתר על תקונו אלל לענין הכנה מעבודת כוכבים לא חשיב הגאה כיון שקלולו יתר על תקונו: ושלבנה באור. הא דתמן כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] סכין שפה בקרקע והיא טהורה דסגי צבליע בקרקע עשר פעמים ולא צעי ליבון היינו לחתוך בה לזון כדלמור התם בגמרא והכא דמוקין לה כשכלניע בצור כהה לייש צבעת צבליע הוי השמיטה רותח ומימה דמשמע הכא דצעי ליבון וכן משמע נמי התם בתוספתא והאסכלאות הפסיעים מלגנין צבור

וימיה דנפקר כל שעה [פסחים דף כ'] משמע דסגי בהגעלה דקאמר הני סמיני דפיסחא היכי עבדינן להו ומסקינן הלכתא אידי ואידי ברותחין ואור"י דם חמץ צבי חמץ משום דהימירא כלע דבעינן זה ממלך כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] אע"ג דהשתא [דצבליע גוי איסורא מ"מ צבעת צבליע הוי המירא אע"ג דרב אשי גופיה חזקתן קן נמסקת ע"ו [דף ע"ג] ובפסחים [דף ע"ג] קלמר רב חלפי לדידי מדמי עבדי לי מחמיר על עצמו היה ונראה דהא דמסקין והלכתא אידי ואידי ברותחין הוי מסקנא דמילתא דרב אשי ועוד אור"י דהכא ובתוספתא איירי בסקינין גדולים שולין כהן צער והוי משמישן על ידי האור ולהכי צעי ליבון ודיקא נמי דקא חשיב להו בתוספתא כהדי שפודין ואסכלאות אלל סמיני דפיסחא מיירי בקטנים והפסיעים ישנים שאני לוקמים מן העובדי כוכבים היה אומר רבי"ן בן ה"ר מאיר שזריכין ליבון מפני שדרך העובדי כוכבים לתקן בהן נר גדולא כהן חלז וגם מהפסין כהן צער על גבי גחלים וחותכין ורצ"ה היה אומר כיון דאין עיקר תשמישן לכן לא חיישינן דלמא אחרמי ורצ"ה הכי ועוד אפילו אחרמי ואשתמש בו על ידי האור סגי בהגעלה דכל מה שקובי לפיט על ידי רותחין פולט בהגעלה ראשונה ואין לו דיוק דילמא כיון שנשתמש בו על ידי האור אין יואל מידי דופי לעולם בהגעלה כלל ליבון ופולט תמיד בכל הגעולותיו ורצ"ה דהוה אבלי חסד דלא סגי ליה בהגעלה ולא חלל כל מה שמעיד לפלוט פולט בהגעלה ראשונה אלף אינו יואל מידי דופי לעולם: השוחט

עליון שנת גבי שוחט נשנת כחון לעבודת כוכבים משום תיקון כל דהו דתקן להוציא מידי אכר מן החי שאני שנת דמלאכת מחשבת אסרה מורה ויבין שיש תקון פירמא חשיב מלאכת מחשבת שלקן נחמין אע"ג שנקלולו יתר על תקונו אלל לענין הכנה מעבודת כוכבים לא חשיב הגאה כיון שקלולו יתר על תקונו: ושלבנה באור. הא דתמן כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] סכין שפה בקרקע והיא טהורה דסגי צבליע בקרקע עשר פעמים ולא צעי ליבון היינו לחתוך בה לזון כדלמור התם בגמרא והכא דמוקין לה כשכלניע בצור כהה לייש צבעת צבליע הוי השמיטה רותח ומימה דמשמע הכא דצעי ליבון וכן משמע נמי התם בתוספתא והאסכלאות הפסיעים מלגנין צבור

עליון שנת גבי שוחט נשנת כחון לעבודת כוכבים משום תיקון כל דהו דתקן להוציא מידי אכר מן החי שאני שנת דמלאכת מחשבת אסרה מורה ויבין שיש תקון פירמא חשיב מלאכת מחשבת שלקן נחמין אע"ג שנקלולו יתר על תקונו אלל לענין הכנה מעבודת כוכבים לא חשיב הגאה כיון שקלולו יתר על תקונו: ושלבנה באור. הא דתמן כסוף נמסקת ע"ו [דף ע"ג] סכין שפה בקרקע והיא טהורה דסגי צבליע בקרקע עשר פעמים ולא צעי ליבון היינו לחתוך בה לזון כדלמור התם בגמרא והכא דמוקין לה כשכלניע בצור כהה לייש צבעת צבליע הוי השמיטה רותח ומימה דמשמע הכא דצעי ליבון וכן משמע נמי התם בתוספתא והאסכלאות הפסיעים מלגנין צבור

עין משפט

נר מצוה ל"ח א מ"י פ"ח המלכות שחיטה הלכה כה פסח עשין פנ שופיע ירי סיון ט: ל"ח ב מ"י פ"ח המלכות טומאת לרעה הלכה כה ד: ג [מ"י] ט"ס הלכה ה: [ד] ד ה מ"י ט"ס הלכה א: מ"א ו מ"י ט"ס הלכה ו: מ"ב ז ח ט מ"י ט"ס הלכה ט: כג י ב מ"י פ"ח המלכות ע"ו הלכה יט פסח [לחין מה שופיע ירי סיון י' ספק' א [ויסוק קמט ספק' ב]:

עין רש"י

פירש"י. נזק.

שיטה מקובצת

[א] וקא ונצט בסימן [ב] והכה חידוה ליה סכין: [ג] והכה בו מכה בכח צבלי: [ד] אין מצטרפין לרווח צינתא אלא טהור הוא הו"ד: [ה] לכה באבן הכהו האבן כח אפי' כבלי: [ו] נפק אורח חצי גרים ונעשה: [ז] לענין בעיין דלעיל דהבני לן: [ח] ואתי הבל שבא אחתין ומבטל: [ט] ודקיימי לשלחן דרווח ניב סבי' ג"א והוה פקיסין לשלחן וכו': [י] דרבינו שניח ריחל חזקו קאמר:

רבינו גרשום

לחבטא והוה ליה שחין ומכוה ואין מצטרפין לא חידוד שאני וכסוף הכי אמרין הבא דחבטא קדים אבל התם אמרין והבלא קדים ואתי חבטא ומבטל להבלא והוה ליה שחין ושחין ועדיין שולא אני שאלתי דלא יכלינן למילף מהכא: ת"ש ליבן שפוד והכה בו כי אלמא חבטא קדים ורילפניו זה מזה התם נמי דבריה מיברו דהיינו חידוד כלומר כיון הבא דחבטא קדים היינו אורח חבטא קדים וכו' אמרין הבא דחבטא קדים אבל התם לא אמרין דחבטא קדים אלא הבלא ואתי חבטא ומבטל להבלא והוה ליה שחין ושחין ועדיין לא יכלינן למילף מהכא: פסוק של ע"ו מותר לשחוט בה, לפני שפקללי: ואסור לחתוך בה בשר, מפני שמקנין פעמים שהשוחט אסור בתוספתא. כלומר דמתקן הוא: באטמי דקיימי לקיובנא כלומר דהוי רוצה ליתנם ואינו רוצה שיהחטבו איברים [אריסין] עכשיו כשיחתם מקלקל הוא: ותיפוק לי משום שמנונית דאיסורא אסור ליה שחין ותיפוק ואלא שחין דאסור לחתוך בה בשר דמתקן, לא בסכין בשר כלומר שאינו

אז נראה דלא אסור למשט בה וגם לחתוך בה בשר כללא חשיב דמתקן.